

માલ પ્રાર્થના

અને

સાથે ગીતો

નવી સુજ્ઞાતી શાળા
ફાલેલખાના, અમદાવાદ.

ગુજરાતી કોપીરાઈટ સંગ્રહનું જલ્દી દિશતુ મે વિનામકે.

૬-૧૧

મંગલ દિશતુ મે સરસ્વતી ।

મંગલ દિશતુ મે મહેશ્વરી

મંગલ દિશતુ મે સદાશિવઃ ॥

જેના તેજ થકી ત્રિલોક અળકે

એવા પ્રતાપી તમે,

દાળો છોજ તિમિર સૌ જગતનું

અધિ તમોને નમે,

તારો છે ઉપકાર શ્રી જગ પર

તું છે દયાનો નિધિ,

વંદુ શ્રી જિવિદેવ નિત્ય તમને

દાળો દુઃખો તિનિધિ.

જો છે ઝેર વિનાશકારક છતાં, કદે થયું છે સદા,

રાખ્યો ચંદ્ર સલાટ લાંચન છતાં, દાળી સદુ આપદા;

જો છે અગ્નિ ત્રિલોકહાલક છતાં, નેત્રેપુ રાખ્યો વળી,

એવા શંભુ દયાળના પગ રજે, હરસિદ્ધ બહુ સળી.

ગુજરાત વિદ્યાપીઠ ગ્રંથાલય

‘ ગજરાતી કોર્પોરેશન ભાગ ’

અનુક્રમિક ૧૬૧૩૮ ચરકી

પુસ્તકના નામ બાલમર્થના - ૨૫૫૦૦૦

તિથિ ૮ - ૧ - ૬૫

વક્રતુંડ મહાકાય સૂર્યકોટિ સમપ્રભ ।
નિર્વિઘ્નઃ કુરુ મે દેવ શુભ કાર્યેષુ સર્વદા ॥

x

x

x

મૂકું કરોતિ વાચાલં પંગું લંઘયતે ગિરિમ્ ।
યત્કૃપા તમહં વન્દે પરમાનન્દ માધવમ્ ॥

x

x

x

ગુરુબ્રહ્મા ગુરુવિંણયુ ગુરુદેવો મહેશ્વર ।
ગુરુઃ સાક્ષાત પરબ્રહ્મ તસ્મૈ શ્રી ગુરુવે નમઃ ॥

x

x

x

નાહં વસામિ વૈકુંઠે યોગીનામ હૃદયેન ચ ॥
મહાલક્ષ્મી યત્ર ગાયત્રી તત્ર તિષ્ઠામિ નારદ ॥

x

ૐ અસતો મા સદ્ગમય ।
તમસો મા જ્યોતિર્ગમય ।
મૃત્યો માં અમૃતં ગમય ॥

*

*

*

ૐ સહનાવવતુ સહનૌભુનકતુ
સહવીર્યં કરવાવહ ।
તેજસ્વિનાવધીતમસ્તુ
મા વિદ્વિષાવહૈ ॥

ૐ શાન્તિ : શાન્તિ : શાન્તિ :

*

*

*

त्वमेव माता च पिता त्वमेव
 त्वमेव भर्तुश्च सखा त्वमेव ।
 त्वमेव विद्या द्रविण्यं त्वमेव
 त्वमेव सर्वं मम देव देव ॥

x x x

प्रातः स्मरामि हृदि संस्मरद्वात्म तत्त्वम्
 सच्चित्सुखं परमहंसगतिं तुरीयम् ।
 यत् स्वप्नलग्नरसुषुप्तमवैति नित्यम्
 तद् ब्रह्म निष्कलमहं न च भूतसंधः ॥

x x x

प्रातर्नमामि तमसः परमर्कवर्णम्
 पूर्णं सनातनपदं पुरुषोत्तमाभ्यम् ।
 यस्मिन्निदं जगद्वशेषमशेषं भूतैर्
 रज्ज्ज्वां बुज्ज्गमीव प्रतिभासितं वै ॥

x x x

प्रातर्लज्जामि मनसो वयसामगम्यम्
 वायो विलान्ति निषिद्धा यदनुब्रह्मेण ।
 यन्नेति नेति वयनैर्निगमा अवोचु
 स्तं देवदेवमजमव्युतमाहुरग्रयम् ॥

x x x

शान्ताकारं बुज्ज्गशयनं पद्मनाभं सुरेशं
 विश्वाधारं गगनसदृशं मेघवर्णं शुभांगम् ।

લક્ષ્મીકાન્તં કમલનયનં યોગિભિર્ધ્યાનગમ્યમ્
વન્દે વિષ્ણું ભવભયહરં સર્વલોકૈકનાથમ્ ॥

x

x

x

બ્રહ્માનંદં પરમસુખં કેવલં જ્ઞાનમૂર્તિમ્
દ્વંદ્વાતીતં ગગનસદૃશં તત્ત્વમસ્યાદિ લક્ષ્યમ્ ।
એકં નિત્યં વિમલમચલં સર્વદા સાક્ષીભૂતં
ભાવાતીતં ત્રિગુણરહિતં સદ્ગુરુ ત્વાં નમામિ ॥

x

x

+

કર ચરણકૃતં વાક્ષાયજં કર્મજં વા
શ્રવણ નયનજં વા માનસં વા અપરાધમ્
વિહિતમવિહિતં વા સર્વમેતત્ક્ષમસ્વ
જ્ય જ્ય કર્ણાબ્ધે શ્રી મહાદેવ શંભો ॥

x

x

x

યં બ્રહ્માવરુણેન્દ્રરુદ્રમરુતઃ સ્તુન્વન્તિ દિવ્યૈઃ સ્તવૈ
વેદૈસ્સાંગપદક્રમોપનિષદૈર્ગાયન્તિ યં સામગાઃ ।
ધ્યાનાવસ્થિતતદ્ગતેન મનસા પશ્યન્તિ યં યોગીનો
ચસ્યાન્તં ન વિદુસ્સુરાસુરગણા દેવાય તસ્મૈ નમઃ ॥

x

x

x

યા કુન્દેન્દુતુષારહારધવલા યા શુભ્રવસ્ત્રાવૃતા
યા વિષ્ણાવરદંડમંડિતકરા યા શ્વેતપદ્માસના ।
યા બ્રહ્માચ્યુતશંકરપ્રભુતિર્જિદેવૈઃ સદા વંદિતા
સા માં પાતુ સરસ્વતી ભગવતી નિઃશેષજડયાપહા ॥

x

x

x

શુકલાં બ્રહ્મવિચારસારપરમાં આઘાં જગદ્વ્યાપિનીમ્
વીણાપુસ્તકધારિણીમભયદાં જાડ્યાન્ધકારાપહામ્ ।
હસ્તે રક્ષાટિકમાલિકાં વિદધતીં પદ્માસને સાંસ્થતાં
વન્દે તાં પરમેશ્વરીં ભગવતીં બુદ્ધિપ્રદાં શારદામ્ ॥

x

x

x

વેદાનુદ્ધરતે જગન્નિવહતે ભૂગોળ મુદ્ધિભ્રતે
દૈત્યાં દારયતે બલિં છલયતે ક્ષત્ર ક્ષયં કુર્વતે
પૌલસ્ત્યંજયતે હલં કલયતે કાર્ણવ્ય માતન્વતે
મલેચ્છાન્ મૂર્છયતે દશાકૃતિ કૃતે કૃષ્ણાય તુભ્યં નમઃ

x

x

x

યં શૈવાસ્સમુ પાસતે શિવ ઇતિ બ્રહ્મેતિ વેદાન્તિનો
બૌદ્ધા બુદ્ધ ઇતિ પ્રમાણુ પટવઃ કર્તેતિ નૈયાયિકાઃ
અર્હન્નિત્યથ જૈનશાસનરતાઃ કર્મેતિ મીમાંસકાઃ
સો અયંનો વિદ ધાતુ વાંછિત ફલં ત્રૈલોક્ય નાથો હરિઃ

*

*

*

ધૂન.

રઘુપતિ રાઘવ રાજારામ પતિત પાવન સીતારામ

*

*

*

સિય સ્વામિન કી જય પ્રિય રાઘવ કી જય
બોલો હનુમાન કૃપાલુ કી જય જય જય

*

*

*

રાધા રમણ હરિ ગોવિંદ જય જય
ગોવિંદ જય જય ગોપાલ જય જય

*

*

*

શ્રી રામ જય રામ જય જય રામ

* * *

રાધા કૃષ્ણ જય કુંજવિહારી મોરલીધર ગોવર્ધનધારી

* * *

હરિનામ લજ્જે પરમાર્થ યહી.

બુઠે યહ જગ વ્યવહાર....રા

ભવ તાપ હરો મન શાન્ત કરો

પી....ઓ પ્રેમામૃત ધા....રા

* * *

રામ હુત વાયુ સુત હનુમંત બલ ભીમ

બાલ પ્રહારી સહા જપત રામનામ

* * *

૧

રાગ ભુપાલી—તીન તાલ

ગાઇએ ગણપતિ જગવન્દન,
શંકર-સુઅન લવાની-નન્દન. ગાઇએ૦ ૧

સિદ્ધિસદન ગજવદન વિનાયક,
કૃપાસિંધુ સુંદર સખ લાયક. ગાઇએ૦ ૨

મોહકપ્રિય મુદ્ધ મંગલદાતા,
વિદ્યાવારિધિ બુદ્ધિ વિદ્યાતા. ગાઇએ૦ ૩

માંગત તુલસીદાસ કર ભેરે,
બસહિં રામ સિય માનસ ભેરે. ગાઇએ૦ ૪

૨

રાગ ભૈરવી તીન તાલ

માઈ સરસ્વતી શારદા,
વિદ્યાદાની, હયાની, દુઃખહરની,
જગતજનની, જવાલામુખી માતા,
કીજે સુદૃષ્ટિ સેવક જન ઇતનો;
આપનો કર બક્ષ દીજે,
તાલ તાન કર સુહાગ બુધ અલંકાર. માઈ૦

૩

રાગ શંકરાભરણ

સુંદર શિવ મંગળ ગુણ ગાઉં ઇશ્વરા
વિભુવર ભવભયહારક નમું મહેશ્વરા.....સુંદર

મધુર કુસુમ વિષે રમે ગંધ સુંદરા,
કૌમુદી મુદપ્રદા ઉષામનોહરા;
મૃદુલ કંઠ કોકિલરવ શ્રવણ સુખકરા

સહુમાં....હસતી....વસતી....પ્રતિફલિતા
શી લલિતા—સુંદરતા—તુજ જગદ્ધરા.....સુંદર

૪

રાગ બિહારી—ત્રીન તાલ

જય જગદીશ હરે,
ભક્ત જનોંકા સંકટ છિનમેં દૂર કરે,
જો ધ્યાવે ફલપાવે, દુઃખ બિનસે મનકા. જય. ૧

સુખ સંપત્તિ ગૃહ આવે કષ્ટ મીટે તનકા,
માત પિતા તુમ મેરે શરણુ ગહું કિસકી;
તુમ બિન ઔર ન દૂજ આસ કરે જિસકી. જય. ૨

તુમપૂરણુ પરમાત્મા તુમ અંતર્યામી,
પારબ્રહ્મ પરમેશ્વર તુમ સબકે સ્વામી,
તુમ કૃપા કરૂણા કે સાગર, તુમ પાલન કરતા,
મૈં મુરખ ખલ કામી, કૃપા કરો ભરતા. જય. ૩

તુમ હો એક અગોચર સખકે પ્રાણપતી,
 કિસવિધ મિલું ગુંસાંઈ તુમકો મૈં કુમતી;
 દીનખંધુ દુઃખ હરતા ઠાકુર તુમ મેરો,
 અપને હાત ઉઠાવો દ્વાર પયોં તેરો;
 વિષય વિકાર મિટાવો પાપ હરો દેવા,
 શ્રદ્ધા લક્ષિત બઢાવો સંતનકી સેવા. જય. ૪

૫

રાગ ભૈરવી—ત્રીન તાલ

હે જગત્રાતા, વિશ્વવિધાતા, હે સુખશાંતિનિકેતન હે.
 પ્રેમકે સિંધો, દીનકે બંધો, દુઃખદરિદ્રવિનાશન હે.
 નિત્ય, અખંડ, અનંત, અનાદિ, પૂરણ, બ્રહ્મ, સનાતન હે.
 જગઆશ્રય, જગપતિ, જગવંદન, અનુપમ, અલખ, નિરંજન હે.
 પ્રાણસખા, ત્રિભુવનપ્રતિપાલક, જીવનકે અવલંબન, હે.

૬

રાગ ભીમપલાસ—ત્રીન તાલ

પ્રભુ પામરને પા....વન કરી દયો,
 હું દાસ તમારો. પ્રભુ.
 દમરણ કડું છું આત્મિક ભાવે,
 વિનતિ દાસની માન્ય કરો. પ્રભુ.

ભવસાગરના નાથ કહો છો,
હું ખથી મુજને પાર કરો, હું દાસ તમારો. પ્રભુ.

૭

ભૈરવી.

રચ્યા પ્રભુ ! તુંને ચહ પ્રહ્લાંડ સારા,
પ્રાણોંસે ખ્યારા, તું સખસે ન્યારા. ॥ ધ્રુવ ॥
તુંહી ભાઈ બંધુ તુંહી જગત જનની
સકળ જગતમેં એક તેરા પસારા. રચ્યા.
ધર્મ દૂધસે માતા તુમ હમકો પાલો;
દેઓ ખોલ વિદ્યાકા, અપને ભંડારા
તુંહી ભાઈ. રચ્યા.

નમા કર સીસ પ્રભુ ! બિનતિ હમારી
દેઓ દાન ભક્તિકા હોવે વિસ્તારા
તુંહી ભાઈ. રચ્યા.

૮

રાગ પિલ્લ-તીન તાલ

રઘુવીર ! તુમકો મેરી લાજ,
સદા સદા મૈં સરન તિહારી,
તુમ બડે ગરીબનિવાજ.—રઘુવીર. ૧
પતિત ઉધારન ખીરુદ તિહારો,
શ્રવનન સુની અવાજ.—રઘુવીર. ૨

હૈા તો પતિત પુરાતન કહીએ,
 પાર ઉતારો જહાજ.—રઘુવીર. ૩
 અઘ-ખંડન દુઃખ-ભંજન જનકે,
 યહી તિહારો કાજ.—રઘુવીર. ૪
 તુલસીદાસ પર કિરપા કરીએ,
 ભક્તિ-દાન દેહુ આજ.—રઘુવીર. ૫

૯

રાગ સિંધોરા—તાલ દાદરા

ધન્ય દીન દયાલુ તું પ્રભુ ધન્ય તું પરમેશ્વરા,
 ધન્ય યહ કૃપા હય તેરી ધન્ય તું પરમેશ્વરા.
 ધન્ય દયા દીન પર દાતા તુંહિ સંસારદા,
 ધન્ય કરૂણા સિંધુ સ્વામિ જોકિ સેન વિશારદા.
 હાથ જોડ નમાય મસ્તક ચરણ વંદન કીજીએ,
 ધન્ય પ્રભુ મહિમા તેરી જીસ રટે સુખ દીજીએ. ધન્ય

૧૦

રાગ દેશ—તાલ દાદરા

તું દયાળ, દીન હું, તું દાની, હું ભિખારી;
 હું પ્રસિદ્ધ પાતકી, તું પાપપુજહારી. તું.
 નાથ તું અનાથ કો, અનાથ કોન મોસો;
 મો સમાન આરત નહિ, આરત હર તોસો. તું.

બ્રહ્મ તું, હિ હિવ હું, તું ઠાકુર, હું ચેરો;
 તાત, માત, શુર સખા, તું સખ વિધ હિત મેરો. તું.
 તોહી મોહી નાતે અનેક માનીએ જો ભાવે;
 જોયો તુલસી કૃપાળ ચરન શરન પાવે. તું.

૧૧

રાગ આશા-તાલ દાદરા

દીનન-હુઃખ-હરન દેવ, સંતન હિતકારી,—દીનન.
 અજભીલ ગીધ વ્યાધ, ઇનમેં કહો કૌન સાધ;
 પંછી કો પદ પઢાત, ગણિકા સો તારી.—દીનન. ૧
 ધ્રુવ કે શિર છત્ર દેત, પ્રહ્લાદકો ઉખાર લેત;
 ભક્ત હેત બાંધ્યો સેત, લંક પુરી જારી.—દીનન. ૨
 તંદુલ દેત રીઝ જાત, સાગ પાત સોં અઘાત;
 ગિનત નહીં જૂઠે ફલે, ખાટે મીઠે ખારી.—દીનન. ૩
 ગજકો જખ ગ્રાહ અસ્યો, હુઃશાસન ચીર ખસ્યો;
 સભા ખીચ કૃષ્ણ કૃષ્ણ, દ્રૌપદી પુકારી.—દીનન. ૪
 ઇતને હરિ આય ગયે, બચનન આરૂઢ ભયે;
 સૂરદાસ દ્વારે ઠાઠો, અંધરો ભિખારી.—દીનન. ૫

રાગ ભૈરવી-તીન તાલ

મંગલ મંદિર ખોલો,
 દયામય મંગલ મંદિર ખોલો.
 જીવન વન અતિ વેગે વટાવ્યું,
 દ્વાર ઉભો શિશુ ભોળો;
 તિમિર ગયું ને જ્યોતિ પ્રકાશ્યો,
 શિશુને ઉરમાં દ્યો દ્યો. દયામય. ૧
 નામ મધુર તવ રટયો નિરંતર,
 શિશુ સહ પ્રેમે ખોલો; ૨
 દિવ્ય તૃષાતુર આવ્યો ખાલક,
 પ્રેમ અમીરસ ઢાળો. દયામય. ૩

રાગ ખિલાસ-દ્રુત ચૌતાલ

જાગીએ રઘુનાથ કુંવર ! પાંછી બન ખોલે,
 ચંદ્ર-કિરણ શીતલ ભઈ, ચકઈ પિય મિલન ગઈ,
 ત્રિવિધ મંદ ચલત પવન પલ્લવદ્રુમ ડોલે. જાગીએ. ૧
 પ્રાત ભાનુ પ્રકટ ભયો, રજની કો તિમિર ગયો,
 ભૂંગ કરત ગુંજગાન કમલન ફલ ખોલે. જાગીએ. ૨
 પ્રહ્લાદિક ધરત ધ્યાન, સુરનર મુનિ કરત ગાન,
 જાગન કી ખેર ભઈ, નયન પલક ખોલે. જાગીએ. ૩

તુલસીદાસ અતિ આનંદ, નિરખિ કે મુખારવિંદ.
દીનન કે દેત દાન ભૂષણ બહુ મોલે. જગીએ. ૪

૧૪

રાગ ખીહાગ-તીન તાલ.

નામ જપન કયોં છોડ દીયા ?
ક્રોધ ન છોડા જૂઠ ન છોડા,
સત્ય બચન કયોં છોડ દીયા. નામ ૧

જૂઠે જગમેં ફીલ લલચા કર,
અસલ વતન કયોં છોડ દીયા ?
કૌડીકે તો ખૂબ સમ્હાલા,
લાલે રતન કયોં છોડ દીયા. નામ ૨

જિહ્વિ સુમિરન અતિ સુખ પાવે,
સો સુમિરન કયોં છોડ દીયા ?
ખાલસ એક ભગવાન ભરોસે,
તન મન ધન કયોં ન છોડ દીયા. નામ ૩

૧૫

રાગ—ભૈરવી.

ઘટ ઘટમાં તુંહી રામ !
રામ ઉપજાવે, રામ બચાવે,
મોરે તે પણ રામ—રામ રામરે—ઘટ ઘટમાં.

રામ સુમતિ દે, રામ કીરતિ દે;
 દે સુક્રિત પણુ રામ—રામ રામરે—ઘટ ઘટમાં.
 રામ ભીતરમાં, રામ બહિરમાં;
 સહુનો સાથી રામ—રામ રામરે—ઘટમાં.

૧૬

રાગ ભૈરવી તાલ-દાદરા.

દયાસિંધુ દીનખંધુ તુજ દ્વારે આગ્યો આમ,
 ગાઉં ગાથા સુરભરી એક માગું તારું નામ. ૧
 હુંઢી હુંઢી થાક્યો ફરી યુગ યુગ ઠામ ઠામ,
 મળી નહિ ભીક્ષા તોયે હોય જેમાં તારું નામ. ૨
 બહુ દિને હાથલાગ્યો સાચો દાની સાચો શ્યામ,
 કોણ છોડે દ્વાર એનું ભિક્ષા વિણ ઠાલી ઠામ. ૩
 હીરા મોતી માગું નહિ જગ માને જે આરામ,
 માગું રાજપાટ નહિ માગું ભિક્ષા રામ નામ. ૪

૧૭

રાગ આગેશ્રી તાલ ધમાર—અગર-તેવરા

દીનાનાથ દયાળ નટવર, હાથ મ્હારો મૂકશો માં;
 હાથ મ્હારો મૂકશો માં, હાથ મ્હારો મૂકશો માં-દીના.
 આ મહા ભવ સાગરે, ભગવાન હું ભૂલો પડ્યો છું;
 ચૌદલોકનિવાસ અપલાકાન્ત આ તક ચૂકશો માં-દીના.

ઓથ ઈશ્વર આપનો, સાધન વિષે સમજું નહિ હું;
 પ્રાણ પાલક પોત જોઈ, શંખ આખર કૂંકશે માં-દીના.
 માત તાત સગાં સહોદર, જે કહું તે આપ મારે;
 હે કૃપામૃતના સરોવર ! દાસ સાડે સૂકશે માં-દીના.
 શરણ કેશવલાલનું છે, ચરણ હે હરી રામ તારું;
 અખિલ નાયક આ સમે, ખોટે મશે પણ ખૂટશે માં-દીના.

૧૮

રાગ ઝીઝીટી.

દીનનો દયાળ છોડી, કોને શરણ જાઉં. દીનનો.
 માત તાત જાણી પ્રભુ, ચરણ પ્રતે ધાઉં;
 પામીને પ્રસાદ પૂર્ણ, કૃત કૃતાર્થ થાઉં. દીનનો.
 નીતિભક્તિ રૂપ પુણ્ય તીર્થમાં હું નાહું;
 પરમ ઈષ્ટ બ્રહ્મની, હું સ્તુતિ ગુણ ગાઉં. દીનનો.
 પ્રભુ કૃપા નિધાનની હું પૂર્ણ કૃપા ચાહું;
 સંકટ સમય નાથ પલ્લવ હું સાહું. દીનનો.
 નમી નમી પરાત્પરા હું શરણ તારે આવું,
 પ્રેમપુષ્પ અંજલિ, પ્રભુ પદે વધાવું. દીનનો.

૧૯

રાગ કલ્યાણ-તીન તાલ

જય શ્રીહરિ દેવાધિ દેવા,
 પરમાત્મા પરબ્રહ્મ પરાત્પર. ॥ધ્રુવા॥

જય જય કરુણાસાગર સ્વામી,
 સર્વ—નિયંતા અં ત થો મી. જય.
 કોટિ જગતના સરજન-હારા,
 આણુ આણુમાં છો વ્યાપક ખ્યારા. જય.
 ભારત ભાર ઉતાર હયાણુ,
 કષ્ટ મલિન—મતિ કાપ કૃપાણુ. જય.
 સુખનિધિ દેજો સન્માતં અમને,
 પરમ પિતા નમીએ તુજ ચરણે. જય.
 બાળક ફરી ફરી વંદન કરીએ,
 જય જય જય જયકાર ઉચરીએ. જય.

૨૦

રાગ ખમાજ-ધુમાળી

વૈષ્ણવ જન તો તેને કહીએ, જે પીડ પરાઈ જાણે રે;
 પર દુઃખે ઉપકાર કરે તોયે, મન અભિમાન ન આણે રે. વૈ.
 સકળ લોકમાં સહુને વંદે, નિંદા ન કરે કેની રે;
 વાચ કાંઈ મન નિશ્ચલ રાખે, ધન ધન જનની તેનીરે. વૈ.
 સમદષ્ટિ ને તૃષ્ણાત્યાગી, પર સ્ત્રી જેને માતરે;
 જીર્ણ થકી અસત્ય ન બોલે, પરધન નવ આલે હાથરે. વૈ.
 મોહ માયા વ્યાપે નહિ જેને, દૃઢ વૈરાગ્ય જેના મનમાંરે;
 રામ નામશું તાળી લાગી, સકળ તીરથ તેના તનમાં રે. વૈ.

વણ્ણલોભી ને કપટરહિત છે, કામ ક્રોધ નિવાર્યા રે;
ભણે નરસૈયો તેનું દરશન કરતાં, કુળ એકોતેર તાર્યાં રે. વૈ.

૨૧

રાગ ધનાશ્રી-ત્રીન તાલ

રામ બાણ વાગ્યાં હોય તે બાણે (૨)
ધ્રુવજીને વાગ્યાં પ્રહલાદને વાગ્યાં, ઠરી બેઠા ઠેકાણે;
ગર્ભાસમાં શુકદેવજીને વાગ્યાં, વેદ વચન પરમાણે. રામ.
મયુરધ્વજ રાજનાં મન હરી લેવા, બહાલો પધાર્યાં તે ઠામે;
કાશીએ જઈને કરવત મેલાવ્યા, પુત્ર પત્ની બેઠ તાણે. રામ.
બાઈ મીરાં ઉપર ક્રોધ કરીને, રાણા ખડગ લઈ તાણે;
ઝેરના પ્યાલા ગિરિધરલાલે, અમૃત કયાં એવે ટાણે. રામ.
નરસિંહ મહેતાની હુંડી સ્વીકારી, ખેપ કરી ખરે ટાણે;
અનેક ભક્તોને એણે ઉગાર્યા, ધનો ભગત ઉર આણે. રામ.

૨૨

રાગ ભીમપલાસી-ત્રીન તાલ

સખસે ઊઘી પ્રેમ સગાઈ,
હુયોધનકે મેવા ત્યાગો, ભાણ વિદુર ઘર પાઈ. સખસે. ૧
જૂઠે ફલ શબરીકે ખાયે, બહુવિધ પ્રેમ લગાઈ;
પ્રેમકે વશ નૃપ સેવા કીન્હી, આપ બને હરી નાઈ. સખસે. ૨

રાજસુયજ્ઞ યુધિષ્ઠિર કીનો, તામેં જૂઠ ઉઠાઈ;
 પ્રેમકે વશ અર્જુન રથ હાંકયો, ભૂલ ગયે ઠકુરાઈ. સખસે. ૩
 ઐસી પ્રીતિ બદી વૃંદાવન, ગોપીન નાચ નચાઈ;
 સુર કુર ઇંસ લાયક નાહી, કહૈં લગ કરોં બડાઈ. સખસે. ૪

૨૩

રાગ કાશી-દીપચંદી

અબકી ટેક હમારી, લાજ રાખો ગિરિધારી,
 જૈસી લાજ રાખી અર્જુનકી ભારત યુદ્ધ મંઝારી;
 સારથિ હો કે રથકો હાંકો ચક્ર સુદર્શન ધારી.

ભક્તનકી ટેક ન ટારી. ૧

જૈસી લાજ રાખી દ્રોપદીકી હોને ન દીનિ ઉધારી,
 ખેંચત ખેંચત હો ભુજ થાકે દુઃશાસન પચહારી;

ચીર બઢાયો મુરારી. ૨

મુરદાસકી લાજ રાખો અબકો હૈ રખવારી ?
 રાધે રાધે શ્રીવર પ્યારે શ્રી વૃષભાન હુલારી;

શરણુ તક આયો તુમહારી. ૩

સપ્તગીતા

હમારે જનસે ખ્યારા, હમારા દેશ હિન્દુસ્તાન,
સકલ પ્રજાંડસે ન્યારા, હમારા દેશ હિન્દુસ્તાન.
હિમાલય સમ બડે ગિરિશજ સ્પર્ધા સ્વર્ગસે કરતા,
ગંગા સિંધુ યમુનાદિ નદિયાં દે રહી મધુપાન. ૧
મહાસાગર સદા જસકે ચરનકો પ્રેમસે ધોતે,
અમેરિકા ઓટન આદી સભીકો દે રહા અજ્ઞદાન. ૨
મહાત્મા કૃષ્ણ અરૂ શંકર મહા જ્ઞાની હુવે જહાંસે મે,
ઉન્હીકે પુન્ય ચરણોંસે પુનિત થહ દિવ્ય હિન્દુસ્તાન. ૩
હમારે રક્ત સ્નાયુમેં ભરા હૈ શૌર્ય ભારતકા,
બને કર્તાવ્ય અનુરાગી ન્યોંછાવર કર દે અપની જાન. ૪
મુસલમાન પારસી ક્રિશ્ચિયન અરૂ શીખ હિંદુ સબ હિંદવાન,
સભીકો પોષતા ખ્યારા હમારા દેશ હિન્દુસ્તાન. ૫

૨

ઓ હિંદ ! દેવભૂમિ ! સંતાન સૌ તમારાં;
કરીએ મળીને વન્દન, સ્વીકારજો અમારાં.
હિંદુ અને મુસલમાન, વિશ્વાસી, પારસી, જિન;
માતા ! સમાન રીતે, સંતાન સૌ તમારાં.

પોષો તમે સહુને, શુભ ખાન પાન બક્ષી;
 સેવા કરે બને તે, સંતાન સૌ તમારાં.
 પૂર્વે થયા પ્રતાપી, શ્રીરામ કૃષ્ણ જેવા;
 અકબર શિવાજી તેવા, સંતાન સૌ તમારાં.
 વાલ્મીકિ, વ્યાસ, નાનક, દાદુ, નઝીર, તુલસી,
 તુકા, કબીર, દેવી, સંતાન સૌ તમારાં.
 ગોપાળ, કૃષ્ણ, દાદા, કેશવ, તિલંગ, અહમદ;
 સિદ્ધાર્થ સાથ રાહુલ, સંતાન સૌ તમારાં.
 ગાંધી, તિલક, શૌકત, મહમદઅલી ને નહેરૂ;
 લાલાજી, ચિત્તરંજન, સંતાન સૌ તમારાં.
 સીતા અને સુભદ્રા, તારા અને અહલ્યા;
 ઝેબુનિસા, ને મીરાં, સંતાન સૌ તમારાં.
 આહો બધાં પરસ્પર, સાહો બધાં પરસ્પર;
 એ પ્રાર્થના કરે આ, સંતાન સૌ તમારાં.

૩

જનની ભારત આજ હમકો, મધુર બિણા સુના રહી હૈ;
 સ્વતંત્રતા કા રાગ ગાકર, માનો અમૃત પીલા રહી હૈ.
 સેંકડો વર્ષોસે હમ થે, ભાગ્યહી કે ફેરમેં;
 ઉસકી નિર્ભરતા છોડકર, સ્વાવલંબન શીખા રહી હૈ.
 થા નિરાશાકા ભયાનક, ભૂત જો હમ પર ચઢા;
 રાષ્ટ્ર કે સંગીત બલસે, શીઘ્ર ઉસકો લગા રહી હૈ.
 ફિર ભલા મ દીનતા કે, શબ્દ કૈસે કહ સકું?
 જબકી માતા મીઠે સ્વરસે, શકિત મંત્ર પઢા રહી હૈ.

૪

દુઃખિયાંનો વિસામોરે, માડી તારી ઝુંપડી;
 રણુ વગડાનો છાંયોરે. આંધળીઆની લાકડી.
 કુંજ નિકુંજે લચી વહ્ણરી, નિર્જરીઆં સંતાય,
 અમલ કમલ દલ પર પંખીડાં, બ્રહ્મ લીલાને ગાય;
 રઢિયાળી એ વાડીરે, સોહવતી જે ઝુંપડી,
 આજે ખાવા ધાતીરે, નિર્જન રણુમાં ઝુંપડી. દુખિયાં.
 ધર્મ કર્મ રસ કસ લુંટાયાં, ઘર ઘર વખરી હીર,
 છતી સંતતિ સત્વ લુંટાયું, ખેંચાયાં તુજ ચીર;
 લુંટાતી આ માડીરે, ખાલી તારી ઝુંપડી,
 ખાલી તોયે મહારીરે, માડી તારી ઝુંપડી. દુખિયાં.
 તુજ જીવન અમ તું સર્વસ્વ તુજ મુધાનો સાર,
 મૂર્તિમતી વત્સલતા દેવી, તું સુરલોકનું દ્વાર;
 નંદનવનશી બહાલીરે, અમને તારી ઝુંપડી,
 જન્મભૂમિવ્રત પાળીરે, શણુગારીશું ઝુંપડી. દુખિયાં.

૫

અમ જન્મ ને જીવન હો, ગુજરાત માત ચરણે;
 તપસિદ્ધિ પૂર્વ પૂજ્ય હો, ગુજરાત માત ચરણે.
 કૂલડાં ખીલી વસંતે, ચઢતાં શ્રીદેવ કંઠે;
 અમ પુષ્પ શાં સજન હો, ગુજરાત માત ચરણે. ૧
 ગૂઢ ભોગ ગીત ગાતી, સરિ સિન્ધુમાં સમાતી;
 સ્વયમ લાવના વહન હો, ગુજરાત માત ચરણે. ૨

ઋષિયજ યોગ અર્થે, નૃપયજ ભોગ અર્થે;
 અમ કર્મયજ ફળ હો, ગુજરાત માત ચરણે. ૩
 સરમાં સરોજ ખીલે, વિલાય છે સલીલે;
 ખીલ્યાં હૃદય કમળ હો, ગુજરાત માત ચરણે. ૪
 વા'લાંને સૌથી વા'લી, ફૂલ પાંખડી દે માળી;
 વા'લું જીવન રતન હો, ગુજરાત માત ચરણે. ૫

૬

જય જય ગરવી ગુજરાત
 જય જય ગરવી ગુજરાત
 દીપે અરૂણ પરભાત
 દ્વજ પ્રકાશશે ઝળઝળ કુસુમખી, પ્રેમશૌર્ય અંકિત,
 તું ભણવ ભણવ નિજ સંતતિ સઉને, પ્રેમભક્તિની રીત;

ઝંચી તુજ સુંદર જાત
 જય જય ગરવી ગુજરાત. ૧

તે અણહિલવાડના રંગ
 તે સિદ્ધરાજ જયસંગ

તે રંગ થકી પણ અધિક સરસ રંગ, થશે સત્વરે માત,
 શુભ શકુન દિસે મધ્યાન્હ શોભશે, વીતી ગઈ છે રાત;

જન ધ્રુમે નર્મદા સાથ
 જય જય ગરવી ગુજરાત.

૭

ગુણવંતી ગુજરાત અમારી. ગુણવંતી ગુજરાત.
 નમીએ નમીએ માત ! અમારી ગુણવંતી ગુજરાત.
 મોંઘેરા તુજ મણિમંડપમાં, આ જૂકી રહ્યાં અમ શીશ;
 માત મીઠી તુજ ચરણ પડીને, માગીએ શુભ આશિષ.
 અમારી ગુણવંતી ગુજરાત.

ઉર પ્રભાત સમા અજવાળી, ટાળી દે અંધાર;
 એક સ્વરે સહુ ગગન ગજવતો, કરીએ જયજયકાર.
 અમારી ગુણવંતી ગુજરાત
 સંત મહંત અનંત વીરોની, વહાલી અમારી માત !
 જય જય કરવા તારી જગતમાં, અર્પણ કરીએ જાત.
 અમારી ગુણવંતી ગુજરાત.

૮

કદી પરમાર્થના કામે, ગયો આ જન તોએ શું ?
 અને માતૃભૂમિ અર્થે, થયા કુરબાન તોએ શું ?
 દુઃખી દિલનાં દરદહરતાં, ગયાં ધન ધામ તોએ શું ?
 પ્રપંચી સ્વાર્થમાળામાં, રહ્યું ના નામ તોએ શું ?
 ખિતાબો રાજ સરકારી, કદી ના મેળવ્યા તો શું ?
 તથા ખુશામદો કરવા, જિગર ના કેળવ્યા તો શું ?
 ન વહોર્યો ખોદ્ ખુદાનો, કરી શક્તિ મુજબ ભક્તિ,
 ભલે આલમ પછી બકતી, અમારે કામ તેનું શું ?

વિજયી વિશ્વ ત્રિરંગા ખ્યારા ઝંડા ઉંચા રહે હમારા.
 સદા શક્તિ ખરસાને વાલા પ્રેમસુધા સરસાને વાલા,
 વીરોંકે હાંપોને વાલા માતૃભૂમિકા તિનમેં સહારા-ઝંડા.
 સ્વતંત્રતા કે ભીષણ રણમે લિખકર બઢી જો કિનકિનમે,
 કાંપે શત્રુ દેખકર મનમેં મિટ જાવે ભય સંકટ સારા.-ઝંડા.
 ઇસ ઝંડે કે નીચે નિર્ભય લે સ્વરાજ યહ અવિચળ નિશ્ચય
 બોલો ભારત માતાકી જય સ્વતંત્રતા હય ધ્યેય હમારા.-ઝંડા.
 આવો ખ્યારે વીરો આવો દેશધર્મ પર બલી બલી જાઓ,
 એક સાથ સખમીલકર જાવો ખ્યારા ભારત દેશ હમારા.-ઝંડા.
 ઇસકી શાન ન જાને પાવે ચાહે જાન ભલે હો જાવે,
 વિશ્વ વિજય કરકે દિખલાવે તખ્તોવે પ્રન પૂર્ણ હમારા.-ઝંડા.

વન્દે માતરમ્

સુજલામ્, સુદલામ્. મલયજશીતલામ્
 શશ્યશ્યામલામ્, માતરમ્—વન્દે.
 શુભ્રજ્યોત્સ્નાં પુલકિતયામિનીમ્
 કુલ્લકુસુમિત—દ્રુમદલ શોભિનીમ્
 સુહાસિનીમ્, સુમધુર ભાષિણીમ્
 સુખદામ્. વરદામ્, માતરમ્—વન્દે

દેશ ગીત

ગાઓ સબ મિલ ગાઓ હિન્દી

વન્દે ભારત માતરમ્ ॥ ધ્રુવ ॥

વેદ પુરાન કુરાન અવસ્તા

સખકા એક ઉકાકર અંબ

હિન્દુ મુસ્લિમ પારસી ગાઓ

વન્દે ભારત માતરમ્—ગાઓ.

હિમાદ્રિ આદિક ગિરિવર મિલકર

ગંગાદિક સરિતા રતનાકર

તીર્થ ટંકડે હાકર ગાઓ

વન્દે ભારત માતરમ્—ગાઓ.

શસ્ત્ર અહિંસક પ્રેમ સત્ય ધર

ઉચ્ચ નીચ અભિમાન ખિસર કર

મૃત્યુ સે ભા નિર્ભય ગાઓ

વન્દે ભારત માતરમ્—ગાઓ.

જય રહેા, જય રહેા,

ચિન્દની સ્વતંત્રતા,

અમાનતા, સ્વાધીનતા

કાયમ હાયમ રહેા.

ધર્મ નીતિના પ્રલાભથી

માતૃભૂમિના પ્રતાપથી

કાયમ હાયમ રહેા.

ચિન્દની પ્રજાના, સ્વરાજ્ય જય રહેા

ગીજ ઝંના, વાસ ઝંના, વિજયી ઝંના

જય રહેા જય રહેા

